

MOPS.OA.032.3.2018

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE ZA 2017 ROK

Z danych Zespołu Interdyscyplinarnego w Dąbrowie Białostockiej wynika, iż w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 roku do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęły 44 formularze „Niebieska Karta- część A”.

W roku 2017 Zespół Interdyscyplinarny prowadził ogółem 64 procedur „Niebieska Karta” w 56 rodzinach. W ponad 87,5 % prowadzonych procedur sprawcami przemocy domowej byli mężczyźni (56 M, 8 K). W tym zakresie w stosunku do roku 2016 nastąpił wzrost o 6,5 %. Ofiarami przemocy domowej w 2017 roku najczęściej padały kobiety 78,13 % (50 K), najrzadziej dzieci - 6,25 % (4 Dz.). W prowadzonych procedurach w 9 przypadkach ofiarami przemocy w rodzinie byli mężczyźni.

W 30 rodzinach objętych procedurą „Niebieskie Karty” zanotowano wystąpienie problemu z nadużywaniem alkoholu (53,57 % rodzin).

Na wniosek grup roboczych w roku 2017 zakończono 42 procedury „Niebieskie Karty”.

Z danych przekazanych przez Komisariat Policji w Dąbrowie Białostockiej wynika, iż w 2017 roku w związku z przemocą w rodzinie:

- prowadzono 12 postępowań przygotowawczych dotyczących przemocy w rodzinie, które dotyczyło 14 osób pokrzywdzonych i 10 osób podejrzanych,
- w związku z interwencjami Policji dokonano odizolowania od ofiar przemocy domowej - 13 sprawców,
- skierowano do Prokuratury Rejonowej w Sokółce 9 wniosków o zastosowanie środków zapobiegawczych wobec 9 sprawców przemocy w rodzinie w tym:

- tymczasowy areszt- 2 osoby
- nakaz opuszczenia lokalu- 3 osoby
- dozór policyjny- 4 osoby

W 2017 roku rodziny uwikłane w przemoc objęto interdyscyplinarnymi działaniami pomocowymi i profilaktycznymi w postaci:

- rozmów z osobą doznającą przemocy oraz osobą stosującą przemoc w celu zdiagnozowania zjawiska przemocy występującego w rodzinie oraz stopnia jego nasilenia,
- wizyt monitorujących sytuację w rodzinie przeprowadzanych przez dzielnicowego Komisariatu Policji w Dąbrowie Białostockiej oraz pracownika socjalnego Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dąbrowie Białostockiej w miejscu zamieszkania osoby pokrzywdzonej,
- rozmów dyscyplinujących sprawców przemocy w rodzinie,
- rozmów motywujących sprawców przemocy w rodzinie do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową (1 sprawca przemocy wyraził wolę udziału w w/w programie),
- współpracy interdyscyplinarnej służb w ramach grupy roboczej powołanej przez Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego mającej na celu poprawę bezpieczeństwa osoby pokrzywdzonej oraz niwelowanie agresywnych zachowań sprawcy,
- współpracy z psychologiem i pedagogami szkolnymi w zakresie zabezpieczenia potrzeb dzieci i młodzieży z rodzin, w których występuje zjawisko przemocy,

- zajęć o charakterze socjoterapeutycznych, konsultacji, porad świadczonych przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Dąbrowie Białostockiej,
- pracy socjalnej, poradnictwa specjalistycznego (prawnego, psychologicznego) świadczonych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbrowie Białostockiej,
- pomocy finansowej oraz rzeczowej, w tym dożywiania dzieci w szkole,
- współpracy z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Sokółce w zakresie objęcia osób stosujących przemoc w rodzinie oddziaływaniami programu korekcyjno-edukacyjnymi,
- kierowano wnioski do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w stosunku do sprawców przemocy, co, do których istniało podejrzenie uzależnienia od alkoholu (liczba osób- 19, liczba skierowanych wniosków - 21),
- wskazywano na możliwość uzyskania pomocy psychiatrycznej i psychologicznej w Poradni Zdrowia Psychicznego w Dąbrowie Białostockiej,
- przekazywano informacje o możliwości uzyskania wsparcia psychologicznego w Punkcie Pomocy Rodzinie- Punkcie Interwencji Kryzysowej przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Dąbrowie Białostockiej,
- przekazywano „Kartę Praw Osoby Dotkniętej Przemocą w Rodzinie” oraz „Kartę Informacyjną Dla Osoby Stosującej Przemoc w Rodzinie”,
- kierowano wnioski do Prokuratury Rejonowej w Sokółce o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z użyciem przemocy w rodzinie (ilość skierowanych wniosków- 3),
- kierowano wnioski do Sądu Rejonowego w Sokółce III Wydział Rodzinny i Nieletnich o wgląd Sądu w sytuację rodziny(ilość skierowanych wniosków - 2),
- w zakresie posiadanych kompetencji opiniowano o potrzebie przydzielenie rodzinie asystenta rodziny (2 rodziny).

W ramach realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie:

- Zespół Interdyscyplinarny odbył 4 posiedzenia tj. 14.03.2017r., 13.06.2017r., 13.09.2017r., 13.12.2017r.,
- grupy robocze powołane do prac z rodzinami uwikłanymi w przemoc odbyły 116 posiedzeń,
- funkcjonował Punkt Pomocy Rodzinie- Punkt Interwencji Kryzysowej przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Dąbrowie Białostockiej. Udzielono 399 godzin specjalistycznego poradnictwa psychologicznego 78 osobom (w rozbiciu na 44 kobiet, 15 mężczyzn, 19 dzieci), w tym 55 osobom z rodzin z problemem przemocy (w rozbiciu na 32 kobiet, 9 mężczyzn, 14 dzieci).
- w ramach pomocy prawnej, udzielono poradnictwa prawnego - 7 osobom z rodzin z problemem przemocy,
- realizowano porozumienia o współpracy w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie pomiędzy Parafiami na terenie Gminy Dąbrowa Białostocka a Burmistrzem Dąbrowy Białostockiej. W ramach zawartych porozumień z 5 Parafiami ustalono, iż w zakresie wdrożenia w cykl nauk przedmałżeńskich treści związanych z poszanowaniem drugiej osoby i przeciwdziałania przemocy w rodzinie powyższe treści były przekazywane parafianom w trakcie nauk przedmałżeńskich. Taką formą edukacji w 2017 roku objęto ogółem 282 osób.
- aktualizowano bazy danych bezpośrednio i pośrednio zajmujących się zjawiskiem przemocy- Zakładka Zespołu Interdyscyplinarnego BIP Urzędu Miejskiego w Dąbrowie Białostockiej oraz tablice informacyjne Ośrodka,
- przekazano jednostkom z terenu Gminy informacje dotyczące założeń przyjętego Uchwałą Nr XXIV/159/16 Rady Miejskiej w Dąbrowie Białostockiej z dnia 29 grudnia 2016 roku Gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2017 - 2022,

- rozpowszechniano wśród mieszkańców gminy Dąbrowa Białostocka informacji z zakresu zjawiska przemocy w rodzinie oraz instytucji udzielających pomoc,
- członkowie grup roboczych uczestniczyli w szkoleniach z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie np. „Praca z osobą stosującą przemoc” zorganizowanym przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Białymstoku oraz „Dziecko krzywdzone w otoczeniu profesjonalistów- zadania i obowiązki, przekroczenie i niedopełnienie obowiązków wobec dziecka potrzebującego pomocy, działania międzyinstytucjonalne. Zrobiliśmy wszystko, jednak doszło do tej tragedii” zorganizowanym przez Fundację Rozwoju Demokracji Lokalnej w Białymstoku (liczba szkoleń – 2, ilość osób biorących udział w szkoleniach- 3).

Placówki Oświatowe w zakresie realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie przeprowadziły n/w działania:

Szkoła Podstawowa im. Tadeusza Kościuszki w Dąbrowie Białostockiej:

- organizowano zajęcia dla dzieci i młodzieży w zakresie umiejętności radzenia sobie ze stresem, trudnymi emocjami, rozwiązywania konfliktów. W 2017r. w szkole odbyły się następujące zajęcia:

Kl. I

- Kulturalne rozwiązywanie konfliktów- 1h- 53 uczniów,
- Sposoby radzenia sobie z agresją – 1h- 53 uczniów,

Kl. II

- Rozwijanie umiejętności komunikowania się w grupie – w zależności od potrzeb - 21 uczniów,

Kl. III

- Opanowujemy negatywne emocje- 1h – 76 uczniów,
- Potrafimy się dojrzałe dogadywać- 1 h – 76 uczniów,
- Jesteśmy tolerancyjni - 1 h – 76 uczniów

Kl. IV

- Agresja jak jej przeciwdziałać – 1 h – 85 uczniów,
- Niebezpieczeństwa grożące dzieciom- cyberprzemoc – 1h – 85 uczniów,

Kl. V

- Stres pod kontrolą- 1h- 47 uczniów,
- Sposoby radzenia sobie ze stresem – 1h- 47 uczniów,
- Bez złości mamy więcej radości, czyli jak sobie radzić z trudnymi emocjami – 1 h- 47 uczniów,
- Jak rozumieć i akceptować uczucia innych osób 1 h – 47 uczniów,
- Czy umiemy słuchać?- 1h – 47 uczniów,

Kl. VI

- Stres pod kontrolą – 2 h – 53 uczniów,
- Bez złości mamy więcej radości, czyli jak sobie radzić z trudnymi emocjami- 1h – 53 uczniów,

- rozpowszechniano na terenie szkoły materiały informacyjno – profilaktyczne z zakresu treści dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie oraz ofert przemocy. Wszelkie materiały są ogólnodostępne w bibliotece szkolnej,

- wdrożono program profilaktyki przemocy w rodzinie w obrębie, których poruszane były tematy związane z przemocą w rodzinie w formie tzw. „Błękitnych godzin”. W ramach „Błękitnych godzin” zostały przeprowadzone następujące zajęcia:

Kl. I, II, III

- Przemoc w rodzinie – 1h- 150 uczniów

Kl. IV, V, VI, VII

- Przemoc w rodzinie- nie jestem obojętny – 2 h – 233 uczniów
- Stop agresji- rozwiązywanie konfliktów – 2 h – 233 uczniów
- objęto pomocą dzieci z rodzin uwikłanych w przemoc w formie:
 - Zajęcia socjoterapeutyczne – 4 grupy – 16 uczniów / 4 grupy – 36 uczniów
 - Świetlica środowiskowa – 1 grupa – 12 uczniów (dwa semestry)
 - Wsparcie psychologiczne – pedagogiczne w formie zespołów pomocy psychologiczno- pedagogicznej – 35 zespołów – 35 uczniów
- współpracowano z asystentami rodziny i pracownikami socjalnymi Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dąbrowie Białostockiej oraz kuratorami Sądu Rejonowego w Sokółce odnośnie uczniów wychowujących się w rodzinach uwikłanych w przemoc i z problemem alkoholowym – 30 uczniów.

Szkoła Podstawowa Oddziały Gimnazjum im. Armii Krajowej w Dąbrowie Białostockiej

- organizowano zajęcia warsztatowe na godzinach wychowawczych zgodnie z programem profilaktycznym i wychowawczym, którymi zostali objęci wszyscy uczniowie szkoły

Statystyka przeprowadzonych zajęć

RODZAJ ZAJĘĆ	LICZBA GODZIN
Umiejętność radzenia sobie ze stresem	26
Trudne emocje	15
Rozwiązywanie konfliktów	18

- wdrożono harmonogram oddziaływań wychowawczych dla realizacji Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2017. Program profilaktyczny i wychowawczy szkoły był uaktualniony o treści związane z przemocą w rodzinie. Nadal realizowany jest Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz realizowane są „Procedury postępowania w przypadku występowania przemocy w rodzinie”. Działaniami są objęci wszyscy uczniowie w okresie od stycznia 2017r. do grudnia 2017r. W klasach przeprowadzono 10 godzin zajęć oraz pogadanek dla uczniów gimnazjum (tzw. Błękitne godziny”),
- udzielono pomocy dzieciom z rodzin uwikłanych w przemoc w formie indywidualnych spotkań z psychologiem, (co najmniej raz w miesiącu lub według potrzeb), zajęć socjoterapeutycznych oraz dodatkowych zajęć edukacyjnych (liczna uczniów, którym udzielono pomocy- 5),
- doposażono bibliotekę szkolną o pozycję literaturową z zakresu procedury „Niebieskie Karty”

Zespół Szkół im. gen. Nikodema Sulika w Dąbrowie Białostockiej

- prowadzono lekcje na temat stresu, trudnych emocji i rozwiązywania konfliktów na lekcjach wychowawczych głównie w klasach pierwszych. Ogółem 80 uczniów brało udział w zajęciach,
- rozpowszechniano materiały informacyjno- profilaktyczne z zakresu treści dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie na tablicach ogłoszeń,
- zamieszczano informacje o możliwościach pomocy,
- poruszano treści dotyczące zjawiska przemocy w rodzinie na godzinach wychowawczych,
- objęto pomocą psychologiczno- pedagogiczną młodzież z rodzin uwikłanych w przemoc w formie pomocy psychologa oraz stałą opiekę pedagoga (liczba uczniów objętych pomocą – 2).

Publiczna Szkoła Podstawowa w Bagnach

- przeprowadzano na godzinach wychowawczych pogadanki na temat radzenia sobie ze stresem, rozwiązywaniem konfliktów – 4 godziny lekcyjne – 16 uczniów,
- realizowano program w formie tzw. „Błękitnych godzin” - 1 – 34 uczniów
- objęto pomocą dzieci z rodziny uwiękanej w przemoc (liczba uczniów objętych pomocą- 3)

Zespół Szkolno-Przedszkolny w Różanymstoku

- przeprowadzano w ramach godzin do dyspozycji wychowawców klasy, wychowania do życia w rodzinie, a także biwaku i szkoły przetrwania rozmowy z uczniami na temat umiejętności radzenia sobie ze stresem, trudnymi emocjami oraz rozwiązywania konfliktów,
- przeprowadzono warsztaty: „Jak rozmawiać, gdy mamy różne poglądy” - działaniami objęto w I półroczu – 77 uczniów, w II półroczu – 66 uczniów,
- rozpowszechniano materiały informacyjno-profilaktyczne z zakresu treści dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie oraz oferty pomocy w formie plakatów, ulotek,
- wdrożono programy profilaktyki przemocy w rodzinie w ramach realizacji programów profilaktyczno- wychowawczych na lekcjach wychowawczych i wychowaniu do życia w rodzinie.

Stowarzyszenie „Edukator” w Łomży Szkoła Podstawowa w Suchodolinie

- organizowano zajęcia dla dzieci w zakresie umiejętności radzenia sobie ze stresem, trudnymi emocjami, rozwiązywania konfliktów (liczba zajęć 2, liczba uczniów- 14)

Podjęto następujące działania:

- rozmowa nauczyciela, wychowawcy z uczniem
- rozmowa z rodzicami
- wdrożono program profilaktyki przemocy w rodzinie jako „Błękitne godziny” (liczba programów- 1, liczba uczniów 12).

Szkoła Podstawowa w Nierosinie

- przeprowadzano w klasach I – VII na godzinach wychowawczych rozmowy z uczniami na tematy związane z umiejętnościami radzenia sobie ze stresem, trudnymi emocjami, rozwiązywania konfliktów,
- wywieszano plakaty informujące o przemocy w rodzinie oraz numery telefonów zaufania oraz Rzecznika Praw Dziecka,

Samorządowe Przedszkole w Dąbrowie Białostockiej

- omawiano na zajęciach z dziećmi sposoby radzenia sobie ze stresem, trudnymi emocjami, rozwiązywania konfliktów – 131 dzieci,
- wywieszano na tablicy ogłoszeń plakaty na temat przemocy.

Szkoła Podstawowa w Zwierzyńcu Wielkim

- prowadzono na godzinach wychowawczych pogadanki na temat umiejętności radzenia sobie ze stresem, trudnymi emocjami oraz rozwiązywaniem konfliktów,
- rozpowszechniano materiały informacyjno- profilaktyczne z zakresu treści dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie w formie plakatów,
- realizowano program profilaktyczno – wychowawczy, który zawierał tematykę związaną z promowaniem i wdrażaniem prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci zagrożonych przemocą w rodzinie. W ramach w/w programu podczas spotkań z rodzicami uświadamiano jak ważne jest wychowanie w rodzinie, rozmowy z dzieckiem, tworzenie odpowiedniej atmosfery w domu, przyjazne stosunki oraz jak ważna jest miłość rodziców do

dzieci. Przeprowadzano rozmowy na temat prawidłowych relacji w rodzinie, komunikowania się, negocjacji w miłej atmosferze, kultury rozmowy i wzajemnego zrozumienia,

- objęto pomocą pedagogiczną 9 dzieci z trzech rodzin uwikłanych w przemoc w formie: rozmów wspierających dziecko, pomocy przy odrabianiu prac domowych, dodatkowych zajęć dydaktyczno – wyrównawczych oraz pomocy koleżeńskiej.

Szkoła Podstawowa w Kamiennej Nowej

- rozpowszechniano wśród uczniów i rodziców informacji o instytucjach i osobach oferujących pomoc w przypadku doświadczania przemocy, w tym przemocy w rodzinie.

Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna w Dąbrowie Białostockiej

- prowadzono edukację dzieci i młodzieży w zakresie radzenia sobie z trudnymi emocjami, stresem, rozwiązywania konfliktów,
- prowadzono zajęcia / warsztaty dla dzieci / młodzieży w zakresie radzenia sobie z trudnymi emocjami, stresem, rozwiązywania konfliktów
 - liczba przeprowadzonych warsztatów/zajęć - 3
 - liczba dzieci / młodzieży objętych działaniami – 78
- prowadzono zajęcia integracyjne mające na celu tworzenie bezpiecznego klimatu i atmosfery do prawidłowego rozwoju w szkole i w domu,
- prowadzono profilaktykę przemocy rodzinnej w placówkach opiekuńczo – wychowawczych,
- rozpowszechniano materiały / prowadzono działania informacyjno – profilaktyczne z zakresu treści dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie oraz ofert pomocy tj.,
 - spotkania, prelekcje, zajęcia warsztatowe: (rola rodziny w prawidłowym rozwoju dziecka, informacje o placówkach udzielających pomocy specjalistycznej, wsparcie rodziny w wychowaniu dziecka przez poradnię psychologiczno – pedagogiczną, wskaźniki prawidłowego rozwoju psychoruchowego dziecka przedszkolnego),

Przykładowa tematyka spotkań:

„Zrozumieć siebie, zrozumieć innych czyli kilka słów o emocjach” „Relacje z dzieckiem, komunikacja i rozwiązywanie konfliktów”. „Budowanie relacji i współpracy w grupie- poznawanie siebie i innych”, „Aby w naszej szkole było miło i spokojnie”, „Rozumieć emocje i żyć w zgodzie z własną naturą”, „Stop agresji i przemocy”, „Rozwój dziecka w wieku przedszkolnym”, „Kochać i wymagać”. „Razem Łatwiej”- działaniami objęto 81 dzieci, 36 rodziców, 18 nauczycieli,

- prowadzono indywidualne konsultacje, porady, instruktaż (promowanie postawy tolerancji i akceptacji, utrwalanie zasad i norm dobrego kontaktu i komunikacji, zwracanie uwagi na kulturę języka), w szczególności:

- pomoc ofiarom przemocy- informacja o instytucjach wspierających
- sposoby rozwiązywania konfliktów,
- wdrażanie do rozwiązywania konfliktów bez użycia przemocy, kształtowanie postawy zrozumienia i życzliwości wobec innych,
- pozytywne relacje w rodzinie, sposoby komunikacji,
- uwrażliwienie na agresję słowną, przemoc w formie zaniedbania – (liczba rodziców objęta powyższymi działaniami- 43, liczba rodziców objęta działaniami - 18),
- niwelowanie zachowań agresywnych, przemocy wśród dzieci i młodzieży poprzez:
 - zajęcia socjoterapeutyczne: „Profilaktyka uzależnień” (znaczenie zachowań ryzykownych takich jak picie alkoholu) w okresie dojrzewania młodego człowieka,
 - zajęcia psychoedukacyjne (nazywanie i rozpoznawanie emocji),
 - zajęcia warsztatowe: „Profilaktyka zachowań trudnych dzieci i młodzieży”)pozytywne relacje w rodzinie, sposoby komunikacji, rozwiązywanie

konfliktów w rodzinie, rozpoznawanie środowiska wychowawczego, warunków życia i nauki uczniów, rozpoznawanie przyczyn zachowań agresywnych)- (liczba rodziców objętych powyższymi działaniami – 34),

- opiniowanie- trudności wychowawcze,
- orzekanie o potrzebie kształcenia specjalnego z uwagi na niedostosowanie społeczne i zagrożenie niedostosowaniem społecznym

- diagnoza możliwości rozwojowych, problemu wychowawczego,
- wskazanie odpowiednich form pomocy psychologiczno – pedagogicznej,
- zakwalifikowanie do kształcenia specjalnego- (liczba uczniów objętych działaniami – 35),

- prowadzono profilaktykę, promocję zdrowia w formie zajęć psychoedukacyjnych np. „ W zdrowym ciele zdrowy duch”, „Motywacja do nauki”(utrwalenie pożądaných nawyków zdrowotnych dotyczących higieny fizycznej i psychicznej, zasad higieny pracy i życia w szkole, promowanie zdrowego i bezpiecznego trybu życia, umiejętność korzystania z mas- mediów, wartość edukacji)- (liczba uczniów objętych działaniami – 29),

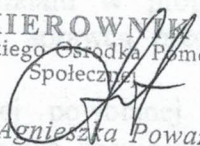
- oddziaływania korekcyjno- edukacyjne w formie:

- zajęcia korekcyjno- kompensacyjne,
- terapia dysleksji,
- zajęcia rewalidacyjne,
- bajkoterapia,
- reedukacja matematyczna,
- terapia metodą EEG Biofeedback,
- zajęcia dla dzieci zdolnych,
- zajęcia z elementami socjoterapii(wspomaganie rozwoju, usprawnienie pracy deficytowych funkcji poznawczych, promowanie zdrowego stylu życia, profilaktyka uzależnień, wdrażanie akceptowanych społecznie norm i zachowań, wyciszenie tendencji do zachowań opozycyjno-buntowniczych) – (liczba uczniów objęta powyższymi działaniami – 42),

- indywidualne konsultacje, porady, instruktaż:

- promowanie zdrowego stylu życia,
- zapobieganie używaniu substancji psychoaktywnych,
- podnoszenie kompetencji wychowawczych rodziców i wychowawców,
- wspieranie ich w sytuacji problemowych- (liczba rodziców objęta powyższymi działaniami - 45, liczba nauczycieli objętych działaniami – 7).

Z informacji przekazanych przez Dyrektora Szkoły Podstawowej w Reszkowcach prowadzonej przez Stowarzyszenie Edukator w Łomży wynika, iż w roku 2017 na terenie placówki nie były prowadzone działania przewidziane harmonogramem Gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2017 - 2022.

KIEROWNIK
Miejskiego Ośrodka Pomocy
Społecznej

mgr Agnieszka Poważa

Dąbrowa Białostocka, dn. 12.04.2018 r.